

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok,
A twój swjatosk
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty

Z njebjes mana
Njeh ćí khmana
Žiwnosć je,
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će! F.

Čerbske njedželske łopjeno

W Budyschinje

9. junija 1935

Bauzen

Čswjatkŕi 1935.

Čf. 4, 3-6.

O řwŕjaty Ducho, pój wschať k nam,
Bydl we naš k hnadu řwŕowej řam,
Bój, řkónzo řjane, jařne,
So řwěčź nam řwěža njebjesta,
So tvojja móz naš wohrěwa,
Nam k wjeřelu řy krařna,
Jařnosćź, krařnosćź;
Č njebjes řbože
Na naš řkoži,
Č tebi džemy,
Ča to lubje prošycź čzemy.

To je řnaty, řjany řwŕjatkŕowny řěrluř. My řón Čswjatkŕi řpěwamy, řaź řmy řwŕučenŕi řutry řpěwacź: „Jeřuř, moja nadźija, a mój Čbóžnik, tón je řitwy“ a řody: „Ja k njebjes dele řřchińdu k twam, teź dobre nowiny ja mam“. Bóh đaj, řo by řřhumŕka w řřřeřčzanřstwjaje a řo řtara řrěřřna čzma řřhubŕka, a wohenŕjowe řřmŕjajenja wŕđžecź byře a řwěťko Bŕžeje wěrnosćze řwěčźŕko, řo byřmy rořěřnali to řřowne a řŕđlanřte, wazne a njeřwazne, bŕjřte a čřłowřte. W jenej myřli čzemy řřmadžje byčź w našřich đomach, našřich wŕřadach, našřim kraju a napŕřledť w našřej řyřřwŕi. Njeřčźmy wot tych, kŕřŕř řu řo wot naš džěłŕli. Kať mŕhli jednŕtu Duča džerźecź ř tym, kŕřyź řjajne: řym antŕřřř. Čam wřřřo řŕřeřřřenje nicźo njeřomřa. Č čzjedźa řomu mořty řwaričź, a jehŕ řamŕkwŕčź, řo je tola jenoź njeřřřečźel řyřřwŕje, řřři řwŕojim wŕřtanje. Je teź njeřřřečźel teho řnjesa. Ale my řřeřeřčzenjo čzemy jednŕtu Duča džerźecź. Mamy te řamřne nahlady. Teź ř tymi móžemy řo řnjescź, kŕřŕř w Jeřuřu bŕle řyna Marŕjnehŕ řwěđečźa. Č řwŕjatkŕam

mamy řižo něřřto řobu řřřinjeřčź. Řřřinđžemy tola wot řwŕjedźenja ř njebjusťpicźa a jutrow a řodow. To je tola duč Jeřuřŕowy, řiž ma řo nam dořtačź, duč, řiž je řo narŕđžŕk, řiž je řorjeřtanŕk a đo njebjes řřřŕř. To řu tola wu-čžomnŕzy, kŕřŕř řu w jenej myřli řřřmadženi, niź wŕjazy bojařřŕwŕi, řřłabi a njeřwěřjazy, ale řřřobli, mŕžni a wěřjazy. Čať teź my wěřtu mēru wěry řobuřřřinjeřemy. Njeřwŕčźa-řajmy wot řwŕjatkŕow něřřto njeřřřřřchane, řo řo řŕhano řřřeř řřřumjenje ř njebjes jaťo mŕžnehŕ wěťra nawabŕčź đadźa, řo k Bŕhu wŕbročźŕčź. Čzi to tola njeřřřřřa. Č teź mjes tymi, kŕřŕř bēřhu řwěđzy wulřehŕ řŕđatŕka, bēřhu tajzy, kŕřŕř řrajachu: Woni řu řo we řřŕđřim wŕnje wŕpŕli.

Ale to je móžno, řo řřeřeřčzenjo jednŕtu duča džerźa řřřeř řwŕjajř mēra. Č to wam řať řel čřini, řo je jednŕta řřažena, a to teħŕđla, đŕfelź řřeřeřčzanam Jeřuř wŕjazy tŕn njeje, kŕřemuz je đata wřřřŕřka móz w njebjesach a na řemi. Woni řu řapomnŕli, řo je wŕn hŕŕowa řyřřwŕje a my jehŕ řtawy, — jene čžěto a jedyn duč. Čsu řrajŕli, řo je wŕn tŕn řučź a ta wěrnosćź a to řitwjene, a řo mamy na njeħŕ hladačź, řiž je řŕŕčatt a řŕnź wěry. Wŕn nam wuřŕŕřy duča teje wěrnosćze. Čŕn čzje naš đo wřřeje wěrnosćze wjeřčź. Je řřařřne, na duča čzařa řŕřřuchacź, tŕn nam čžeřčź a nahladnosćź a bohattřwo řłubi. Čŕn čzje naš narēčźecź, řo móžemy řebi wulře mjeno đobycź. To wabi, hđyź řudžo wo nami řēčźa a naš řřwala. To čřłowŕjeķa čžehnje, hđyź řwŕěť řwŕŕje wjeřela a rořŕŕŕřenja řŕřŕčźŕ. Đa řo řady řawjeřčź. Řŕđleži. Č wŕn tola jenoź Jeřuřa řřřeřađži. řani řwŕjateħŕ Duča Bŕžehŕ. Čřini řo njeřřwěrný řtaw řyřřwŕje teħŕ řnjesa. Jednŕta duča je řřažena. Čřtoź naš džěłŕ, to je duč čzařa a řwěťa. Ale řaj dučaj nam wřřřŕřřim čžēřřŕŕy čřinja, jenemu bŕle, a đruhemu mjenje. Čehŕđla řŕŕřřmy: Čřwŕŕ we mni, Bŕžo, čřřřtu wutrobŕ, a đaj mi nowehŕ wěřřehŕ duča, njeřačźŕř mje wot řwŕŕjehŕ wŕbŕčźa

a njetosmi ſwojeho ſwojateho ducha wotemnje, troſchtuj mje ſaſo je ſwojej pomozu, a tón hotowy duch ſđerž mje.

Pſches jene dyrbjeli byč, a we tym dyrbjaka wulka wěſtoſč knježič, ſchtož Pawoť piſa: Jedyn Knjes, jena wěra, jena kſchčeniza, jedyn Bóh a wótz wſchittich. Luby čitarjo, je to wot kſheſčzanow pſche wjele žadane, ſo maja wſchitzu jeneho Knjeſa, mjenujzy naſcheho Knjeſa Jeſom Khrysta? Mjedyrbjako to dženſa wjazy pſačič. Njeje to žanym druhim ſbóžnoſč, njeje tež žane druge mjeno pod njebjom čłowjeſkam date, we kotrymž móhli ſbóžni byč. Jena wěra, mjenujzy japoſchtokſka, kſheſčzanſka wěra, kaž ju ſnajemy to tſjóh ſtawčſkach. To je wěra, we kotrež ſu naſchi wótzjojo žiwi byli, a na kotruž ſu wumrjeli. Tať ſo nam powěda wo Huſu, kiž bu na ſčžepowzu ſpaleny. Wón ſo to pſomjenjach k ſwojemu Knjeſej wuſna. Tať Luther a Melanhton na ſmjertnym kožu ſwoju kſheſčzanſku wěru wuſnaſchtať. Njeje to ničto? Je nam to wjazy winojte, hdyž dženſa to němſkej wěrije haja? Jena kſchčeniza. Kſchčeniza naſcheho Knjeſa. Je ju nam pſchifaſať. Schto ma nam hewať ſchto kaſač. Pſchifaſnja Jeſuſowa je nam ſwojata. A wěmy, ſo džěčjom wjetſchu dobrotu njetwopofaſamy hač ſo je temu knjeſej pſchitwedžemy, ſo bychy džěčzi Bože byke a herbojo jeho kraſnoſče. Jedyn Bóh, Wótz wſchittich. To je tón Wótz naſcheho Knjeſa Jeſuſa Khryſtuſa. To je wón woſebje. Jať tajſeho jeho ſnajemy, ſo je ſo nad nami ſmiliť a ſo pſchezo hiſčče ſmili. Je tež ſtworiczel njebeſow a ſemje, tón Knjes na žiwjenju a ſmjerczi. Je ſwoje puče Moifaſej ſjewiť, džěčjom Iſraeľſkim ſwoje ſtutki. W tym dyrbjeli jednotu ducha džeržecž, ſo ſwojaty jaťon Boži wobkheđžbujemy. Je něſchto tať čjeſčiwě, ſo hižo pſches ſtarobu na naſ ſtutkuje. Lěpſchi porjad ſo čłowjeſkam ženje poſſičiť njeje. Kaſnje ſłowa k nam rěčža. Ty njedyrbjiſch, ty dyrbiſch. Hroženje a ſlubjenje k kaſnjow k nam rěčžitej, njech je to jaſnje wuprajene abo njech njetwuprajene wofťanje. A luby čitarjo, hdyž ſo dženſa žada, ſo bychmy jednotu ducha džerželi, dha dopomnmy ſo na wodlitwu teho Knjeſa, ſwojaty Wótczenaſch. To je modlitwa, kotraž wſchittich kſheſčzanow ſjednoczi. A ſwojate wotkaſanje naſ pſchezo ſaſo k Jeſuſom ſwojaže. So bychmy tajſu jednotu ducha ſđerželi, pſches ſwojať měra, to budž naſcha nutrna próſtwa. Stejmy muž pſchi mužy a wobkhotwajmy ſebi najſwójecziſche kubło naſcheje wěry. A Bóh wjerſchny wuhotuj naſ k noſwa k wyſofoſče. Hamjeň!

Swjatkowny ſwjedžen

Slóh: O ty luboſč pſche wſchu měru.

Witaj, ſwjatowny nam čaſo!
Pſchinjeſ ſrudnym troſchtarja!
Ducho hnady, puſčč ſo ſaſo
Na naſ dele wot Boha.
Wutroby ſu ſawutlike,
Dofelž roſy nimaja.
Bój, ſo bychy k Tebje pite,
Rěka kraſna njebeſſa.

Swět, tón khróbtly nam je rubiť
Wjele duzy po puču;
So naſ zyle njeſahubiť,
Bój k nam k Twojej pomozu.
K pſomjenjow njech Twojich padnje
Na naſ miťa, jaſna ſchra,
So nam ſeňdže nowě ranje,
K nim tež luboſč přeniſcha.

Smil ſo, dofelž wuſtawamy
Pod horjom a ſtaranjom.
Darow Twojich potrebamy
K kóždym lětom, k kóždym dnjom.
Wótz a ſyn njech Tebje ſčjele
Tradazemu čłowjeſtwu.
Ducho hnady, puſčč ſo dele,
Wuſklyſch naſchu modlitwu.

300 lět Lužiza ſaſſa.

(Potracžowanje.)

Sakſki kurwjerč bě tehdy ſwoju reſidenzu k Drježdžan do Budyſchina pſchepołožiť, čžekajo pſched mórom. Na hrodže Ortenburg bě ſo je ſwojim pſchewodom ſaſydlit. 13. dezembra 1680 přědowajſhe Muſcovius pſched kurwjerčom, kotremuž ſo tute přědowanje jara ſpodobaſhe. Wono bu tež čžiſčžane. Ale někomu druhemu ſo tute přědowanje njebe ſpodobať: měſčžanſkej radže.

Čžehodla? Farar Muſcovius bě w ſwojim přědowanju wobžarowať, ſo tu we Lužicy žaneho konſiſtorija njeje a ſo pobrachuja duchowne ſudny, pſched kotrymž měli ſo duchowni jako duchowni ſamolwicž. K toho bě Budyſki měſčžanſka rada poroť a wobſkóržbu pſchecziwo ſebi a pſchecziwo zyrkwinſkej wuſtawje Hornjeje Lužicy wuſklyſchala. Tuž wona poſtaji, wſchě čžiſčžane přědowanja ſebračž a ſnicžič. K tym pať njebe wěž wotſtronjena. Přědowanje běchu do Wittenberga póžłali, ſo by je theologička fakulta pruhowať. A tu ta bě wuſudžila, ſo je tute přědowanje a ſchtož w nim pražene, ſpomozne a dobre ſa kſheſčžianſku zyrkej. To bě wěſo něť njeluba wěž ſa měſčžanſku radu; pſchetož pſchecziwo fararjeje Muſcovijeje byč, rěkaſhe něť pſchecziwo Wittenbergeje byč. Nimo toho ſo tež Wittenbergyz theologojo dla Budyſkiſkeho ſakrocženja pſchecziwo fararjeje Muſcovijeje hnydom k woſebitnym piſmom na měſčžanſku radu wobrocžichu. W tutym pokaſachu na ſwoje 200lětně wobžedženſtvo — mjenujzy reformaziſkeje wučžby — a na to, ſo njebe přědowanje ani ſwonka Sakſkeje w kraľſtwach ani hewať w lutherſkej zyrkwi romſkeho kžorſtwa pohórſchka ſbudžilo. Woni namolwjadu radu, ſo bychy fararjeje ſnicžene ekſemplary jeho přědowanja ſarunali, ſo njeby haťle trjeba byťo, ſo na wnyſchje měſtna wobrocžič; pſchējachu ſa to tež, ſo by Bóh čžeſčžene měſčžanſke knježſtvo k duchom mudroſče a roſuma kónowať. Schtož je wo tym tehdy roſprawjať, je piſať, ſo ſu „někoti w Budyſchinje tohodla wulke woczi wocžinili.“ Bě tola mjes tym tež hižo kurwjerč Budyſkim ſwoje wulke njeſpodobanje wuprajit.

To la Muſcovius bě roſhněwany a wopuſččzi dvě lěče poſdžiſcho Budyſchin. Schtož je na wutrobje měť — a to drje je wſchelakeho byťo — je wón Budyſkim w ſwojim wotkaľnym přědowanju, doprajit. Tute tražejſhe dvě hodžinje.

W lěče 1784 bu wón k přěnim fararjom w měſče Lauhan. Ale tež tu pſchindže do wojowanja a ſwady. Wojo- waſhe pſchecziwo tomu, ſo ſo kaczanſke ſpěwy w protenſtan- tiſkich Božich kľužbach ſpěwachu. A mějeſhe jako lutherſki farar zyle prawo, pſchecziwo tutej ſawoſtařzy k doreformato- riſkeho čžaſa wuſtupowacž. Pſchecziwo ſebi mějeſhe ſwo- jeho organiſtu.

To by pſchezo hiſčče byťo. Njetwojowachu tež tať wó- trje. Hóryje bě to w jeho bėdženju k měſčžanſkim gymnazi- jom. Rektor tuteho gymnazija ſo pſchecziwo tomu wobara- ſhe, ſo by farar Muſcovius měť dohladowanje nad gymnazi- jom. Tu ſo Muſcovius jara roſhněwa. Kóždu ſkladnoſč

wón wuži, wustupicž přhecziwo njerodnemu žiwjenju, kotrež bě ƚo do schulskeje młodžiny sadobny. Wožebje dorasnje wón to cžinješche w ƚwojim njedželskim předowanju, dokelž běchu tam schulerjo ƚami pódla. Tutoho dla ƚo schulerjo wulzy roshorichu a sapočachu ƚrjedž předowanja haru cžinicž a njepršestachu i tym tež w schuli. To ƚu snamjenja tamneho cžajša, a tež to:

Dokelž njemóžachu na nana, walichu ƚo se ƚwojim hněwom na ƚyna. Tutón bě tež schuleč gymnastija. Šacžrunje tutón schulerjam wobkrucžješche, so nicžo sa to njemóže, so nan tak předuje, — a w tym měješche wón wěšcže prawje, — ƚrjudowachu jeho hacž na ƚrej. A so rektor temu přehladowášche, nicžo nječžinjo, haj ƚo wježel, so bu tak hidženemu duchownemu něšto sebrate, njeje nicžo lěpsche hacž sadžerženje schulerjow, ně hóršche.

Muscovius, kotremuž bě wojowanje do ƚrwě sašččžepjene, wěšo tomu njemjelčješche. Wón ƚo přhecziwo rektorej wožobinšy wobrocži. We wótrym předowanju předowášche pokutu a wobrocži ƚo přhecziwo wěštnm naduwakam, ič přichrunujo se ƚwinjazym pucherjemi, kiž ƚo naduwaja a haru cžinja, ale nicžo ƚhiba wětr a próch w ƚebi maja. Wěšo wón wšcho jašnje došč wupraji, so njebě trjeba, dołho hudacž, — kaž to dženšnišči džen druhdy husto dołho hudaja, dokelž ƚabat želešneho farišejstwa sadžewa cžinicž po waičnju žlonika w templu —, ščo bě mēnjeny.

(Skóncženje ščžhuje.)

Słowo kaž k Swjatkam.

Słowo kaž k Swjatkam mjenujemy ščžhowaze wuprajenje, kotrež tu stajimy. Swjatki tola přhede wšchem wušnawamy: „Ja wěrju, so ja ƚam se ƚwojeho rosoma abo se ƚwojeje mozy njemóžu do Jesom Khrysta, ƚwojeho Knjesa, wěricž ani k njemu přhincž; ale Swjaty Duch je mje přhes ewangelijon powołał, se ƚwojimi darami rosžwětkil . . .“ A tute Swjatki dyrbymy to šjawnje a šprawnje wušnawacž a wóšje, a duzy wot Swjatkow, runje tutnyh Swjatkow dyrbymy to wušnawacž džen wote dnja widomnje, t. r. i žylym ƚwojim žiwjenjom a sadžerženjom dyrbymy šjewicž, so ššhečžijenjo ƚmny, wěrní, žiwi ššhečžijenjo, žiwi w tej wěrje, kotraž je žiwe hromadubncze i Jesužom Khrystužom, a to tohodla, dokelž ludej předuja, so cžlowjeł Jesuža Khrystuža njetrjeba, so runje cžlowjeł našeho traja Jesuža Wumožnika njetrjeba, so ƚo ƚam wumóže, a so tež žaneho Boha Wótza njetrjeba, haj, so žaneho Boha Wótza njeje. — Wěšch, so ƚo tucži předarjo mjenuja „Deutsch-völkische Glaubensbewegung“ abo „Deutsche Glaubensbewegung“ abo podobnje. — Tutym předarjam nješmē jenož rěčžane a pižane a cžiščžžane ƚowo napschecziwo štacž, ně, žiwe ƚowo, žiwjenje, t. r. žiwi ššhečžijenjo, ššhečžijenjo, kiž i wutrobu, i mnyšlu, i ertom, i ruku, i nohu, i žylym bncžom a sadžerženjom předuja Khrystuža, ƚwojeho Wumožnika, w mozy Swjateho Ducha.

Tohodla je to ƚowo kaž sa tute Swjatki, kotrež je něšto tak wuprajil:

Kóždy, kiž ƚhutnje mēni i žytkwinskimi podēndženjemi, wšmi ƚebi, štejo se wšchej mozu přhecziwo ƚebi a přhecziwo wšchemu, šštož jeho wobdawa, kóždy džen hodžinu sa to, so cžita w Pišmje, w katechismje a w špěwarškich, sa to so wopravdže cžita tak, so ƚo to, šštož je cžitał, jemu sašččžepi tak do pomjatka, so jo nješhubi. A po ƚlowje ƚebi to špomjatkuj, tež tam, hdžž hšchcže tuchwilu njedorosumišch. Njebječ tež — šnajmješšcha niz nětkle hižo — žane štare abo nowe wu-

kladowanje na pomoz, — njepoštorcž ƚo tež ani na nadpadnym ani na džiwnym ani na njemóžnym. — Cžitaj sažo a sažo, doniž ƚłowa a ƚady ƚo njedosašččžepichu. To cžin žyly dokhu šhwilu, doniž nimašch wšchē šštyri ewangelije, listaj na Galatškich a Šilippškich, Janowe a Pětrowe listy žyly wěšte we hłowje se wšchem, šštož šyła a šštož w jenotliwnych šstawach podawaja. Wšhitke 5 hłowne wučžby katechisma dyrbišch i hłowny nawučnyč a to i wukladowanjemi a po ƚlowje, a i ƚěrlušchow wožebje Lutherowe a Pawoła Gerhardtowe.

Šakle i tutym wěštnm wobšedženštnom móžesch rosnyšłowaz a ƚebi rosjašnicž, ššto poprawom ššhečžijanštno je. Nětk šakle móžesch přhecziwnika přšhmacž, nětk šakle móžesch jeho přhewinnyč. Nětk šakle je nam ššhečžijanštno šwěšcžene wobšedženštno! Ššhečžijanštno njemóžesch nawučnyč kaž něšajku formulu sa licženje a woblicženje abo kaž něšajki štwišnikski podawł abo šwiš. Ššhečžijanštno móžesch jenož wučnyč na cžlowjekach, kotšž ƚu jo lubowali a jo žiwi byli a to tak hłuboko, nutrnje, ƚylnje, so ƚo wono do naš přšhelowa a naš jima a napjelni.

Tuž džemy k tym, kotšž jo w špocžatku mějadu, lubowachu a šhowachu w přēnjotnym špšnacžu a šapšhijecžu, i młodoštnej energiju a wopravdže. Tohodla džemy k ewangelijam a k listam Noweho šatonja, tohodla k Lutherowemu katechismej a k Lutherowym a Pawoła Gerhardtowym ƚěrlušcham a přšhpošłuchamy tak husto a tak dołho, doniž wone w naš njerěčža a nješpěwaja tež bjes šopjenow a pižmikow, kiž přšhed nami leža. Wone dyrbja we wošomiku nam přšhitomne bncž, njech ƚmny, hdžž ƚmny, w nozy, hdžž wotucžimy, duzy na džělo a duzy i džěla, w lěžu a na polu. Wone dyrbja i nami žiwe bncž a my i nimi; tehdy šakle mamy my ššhečžijanštno a ššhečžijanštno ma naš. Tehdy šakle móže wono tworicž naše žiwjenje w ƚłowach a škutkach, w mnyšlach a šacžucžach, we wježelu a cžerčženju, w špntowanjach a šhrěšchenjach, w nadžiji, we wěrje a we lubowanju. Wopravdže, šakle tehdy přšhincžemy my pod jeho móž a jeho hnadu, do jeho boja a mēra, do žiwjenja a do wumrěčža.“

Tuž nětkle wošolo Swjatkow a Swjatki: wšmi a dži a cžin po tym!

Tvoja wola ƚo štaň.

A dr. Marcžinej Lutherej přšhincžje jedym džen přšhecžel a ššoržješche: „Mi wšhitko přēki dže, wšhitke moje přšhecžža ƚo šanicža, moje nadžije ƚo poraža, moje wotpohladny ƚo poštorcža.“

„Luby přšhecželo, to je tvoja wina“, wotmołwi Luther.

„Moja wina? Šak to?“

„Šaj, hlaj: cžehodla modlišch ƚo kóždy džen: tvoja wola ƚo štaň, ty dyrbišch ƚo radšcho modlicž: moja wola ƚo štaň; kaž dołho pał ƚo modlišch, so by ƚo Boža wola štała, dyrbišch jo tež šmērom přšhiošlacž, hdžž wón po twojej proštwje cžini.“ Muž, kotryž je w hšchcže wjele wjetšich cžěžnosčžach był hacž my, David, přšhí tym wšchem praji: „Porucž tomu Knjesej ƚwoje pucže a mēj nadžiju k njemu, wón budže wšhitko derje cžinicž.“ Mēj ƚwoje wježele na tym Knjese, wón budže tebi dacž, po cžimž tvoja wutroba žada. Mamy Boha, kotryž pomha, Knjese, kotryž wot ƚmjercže wumóže, ale dyrbymy k njemu přšhincž, našchu wutrobu přšhed nim wušypacž, ƚo šušč ƚamnyh šapřecž nawučnyč a potom tež na Božu pomoz cžakacž. Wón podarmo prajil njeje: „Šytajcže mje!“ Jeho pomoz je bliška tym, kotšž ƚo jeho boja. Pod ššhizom Khrystužowym je rum sa wšhitke ššaršcže. Šdyž je

Ješuž našče hrěchi wot naš precz wšak, njednrbjał tež tu hromadku staroscjow wot naš wšacz? Shtož je pod kšičom Khrystužowym doma, tón je najšbožownišči čłowjek.“

Shtó njeby pschihłobował.

Měščežanošta města Dillenburg je wojjewit wojjewjenje, w kotrymž praji, so licžba tych, kotřiž pschihadžeja na pohrjebniščeja pschihladowacz, hdyž řu khowanja, stajnje pschiběra; mjes pschihladowazymy je najwjazny žonšich. Khowanja, praji měščežanošta, njeřku žane pschedstajenja, pschi kotrychž mohł něchtón řwoju wežipnoscz ipokojicz. Skłonežnje wón pschistaji: Shtož w pschichodže pohrjebniščejo njewopuscheci, prjedy hacž řo khowanje řapocznje, budže kłostany, hdyž nima nicžo ř pschewodženjom čžinicž.

Zyrkej a stat.

Stipendium řa řerbškich bohohłowzow je řakřka zyrkwina wnjšnoscz řažo řa tutón semester wupřakala. Samokwicz móže řo kóždy, kotryž chže řerbřku řecz wuknycz a nawuknycz a našim dwojorečnym wořadam w řakřkej Lužicy jako duchowny řluzicz. Hacž do 15. junija t. l. dnrbja řo řamokwjenja řapodacz. Stipendium 300 řriwnow wuczinja. Zyrkwina wnjšnoscz pschipořaje tutu řummu pař jenemu řudentej, pař jo mjes dwejoř abo řřjoř rosdželi. My řserbja mamy wřchu pschicžinu, řwojej řakřkej zyrkwinej wnjšnoscz ři džakowni bycz řa tutu wulku pschipomoz řa našich bohohłowzow — a řich řarřich. Komuž řo tuta řumma wulka řda, tón džakny wozpomů, řelko řarřchi na řwojich řynow nałožuja, hdyž řim řtudije řmóžnja — a řišchče něřhto: tón dži džakowny a daj řwój dar towarřtwu pomoz, řo by wón mohł dale a bóle podpjeracz řerbřkich řtudowaznych.

W Uwřisřkej njeje řišchče hibanje řa pschestup do ewangelřteje zyrkwje řařtało. Wono je řak rořchěřjene, řo pocžinaju Bože domy pobrachowacz a měřtnoscz řa Bože řluzby, hacž runje je darniwoscz a woporniwoscz wulka. Wřchelake měřtna buch řižo řa Bože řluzby pschiprawjene. W Mannersdorřje bliřto Wina řu ř pomozu řuřodnych a dalřich wořadow wulku pinzu pschetwarili a modleřnju wutwarili Tež młodžina řo tam prózuje, wutworicz řa řebje rumy a domy. řak je řebi w Nicksdorřje „dom řa młodžinu“ wuhotowala. Wřchudžom řewi řo tam ewangelřke řiwjenje.

W řranzowřkej řo tež bjesbóžnoscz řiba a propagandu čžini. řo je tam mělo tón wuřpěch, řo řo ewangelřka a reformiřka zyrkej řaběrataj ř wotpohladom, řo do řyřka řjednocžicz a řak řo řeřynicz pschecžiwu nadběham a runje řak řa dalřche dželo a řkuttowanje. — A pschi wřchěm, řchtož ře řsowjetruřteje řlųřchimy a řchtož njeje jenoz pschecžiwu řřchecžijanřtwu, ale tež pschecžiwu wřchemu čłowřskemu řaczucžu, je řranzowřka tón řraj, kotraž řwjařki wježe ře řsowjetruřkej a to řwjařki řa řřkit řuropy. řak mohł to ř dobrnym bycz a ře řohnowanjom! A řak mohłe tute řwjařki trajaze bycz!

Se řserbowo a ř dalřka.

W Budyřchinje bē wulki řjany řwjedžen 300lěneho jubileja a je wulka řjana wuřtajeřza Lužiškeho wuměřtwu. řa wulkim řwjedženřkim čřahu wobdželiřu řo tež wobřchěriřišcho řserbja a wo našpomnjenej wuřtajeřzy, kotraž je we muřeju na řitnyř wřkach řameřtnjena, řu tež našče řerbřke

wořadny řastupjene. W řwjedženřkim čřahu móžeřche wobdžiwowacz řjane pschne řerbřke drařny, řaž wobladacz poděndženja ře řiwjenja řserbow a ře řerbřkich bajkow, we wuřtajeřzy namakajř pschede wřchěm drohotnořče, kotrež řhowaja našče Bože domy. řswjedžen je nimo — řnamjeřřka w Budyřchinje —, řon njemóžeřche w Budyřchinje wjazny řobuřwječžicz, ale wuřtajeřzu móžeřch wopyřacz, a to řišchče hacž do řapoczatř auguřta. řruhđe řwjecza jubilej dale, řak džęřa, řswjatkowniczku, w řubiju, hđež řu řa to wřchelakich pschihotow čžinili.

řa pucz.

„řa wěřju, řo řa řam je řwojeho řořuma abo mořny njemóžu do řesom řhryřta, řwojeho řnjeřa, wěřicz ani ř njemu pschicž, ale řswjaty řuch je mje psches ewangelijon powořak, ře řwojimi darami rořřwěczřk.“ — Wěřřch řy to?

ř tomu, řchtož tu řraudi řtejeřche, mamy tu džęřa tole řtajicz, řo njeby nicžo njerořumliwe wořtało: „řogate — njedžela ratarja, njedžela wjeřnjana, lětna njedžela paczerjow wo wřchědny řhlěb, lětna njedžela blidownych paczerjow! řswjeczi tutu njedželu řich řak mało w Bořim domje ře řhromadnymy paczerjemi tohodla, dořelž řich řak mało doma blidowe paczerje řpěwa? řbo řpěwa řich řak mało doma blidowe paczerje tohodla, dořelž řich řak mało řwjeczi tutu lětnu njedželu blidownych paczerjow ře řhromadnymy paczerjemi w Bořim domje? řchto mēniřch, řapoczęjo wotmořtwu pycacz pola řebje?

ř řakři řy řy něřko duřny wot řogate a wot řraudi, wot njedželow modlitny? řsy modleř, modleřka? řodliřch řo w řuchu a w prawđže? řsy čžinjeř wřchěch řhutnyř přjoděwřaczow? řlaj, to řo řewi w řym, řo něřko kóždy džęř, na kotrymž na dželo džęřch abo ř džęřka, řaj přajimy, na kotrymž řměřch ř Božej pomozu a ř Bořim dopuřchčenjom na dželo řicž a ř džęřka pschicž, — řo potajřim něřko kóždy džęř řčžiniřch modleřřki džęř a řo modliřch řano a řo modliřch wjeczor. ř to řo řewi w řym, hacž řy něřko, hdyž řwój wřchědny řhlěb řęřch, hdyž řměřch řišchče řwój wřchědny řhlěb řęřcz, řpěwajřch blidowe paczerje. řsy řy řak duřny po puczřu?

řw, njeje řak, řo dnrbimy to je řswjatkami řpěwacz a řo modlicž:

ř swjaty řucho, pój wřřak ř nam,
řyđl w naš ř hnadu řwojej řam,
řój, řlónzo, řjane, řařne,
ř řwěcz nam řwěza njebjeřka,
řo twoja mōž naš wobřewa.“

řaj, njednrbimy najnutriřišcho přořpęcz:

„ře řwojej řadu pschi naš řtej,
řo prawnym puczřu wodž naš řej,
řy njewěmy řon řami.

řaj řy nam prawu wobřtajnoscz,
řaj w řwěrnoscz ři nam řtajnje rořcz.“

řiřtowanje. Wřchěm čžęřčęnym dopiřowarřam a dopiřowarřkam: řchtož by mēł na řswj. řrojizu něřhto řa našče řopjeřko, tón chřyl to hnydom do Budyřchina do řserbřkeho řoma ře řnjeřej drej. řņeřej pōřklacz. — řni. ř.: řajwutrobniřchi džak řa pōřklanku a řa wřcho. řiřam. řohnowane řwjařte dnų. ředaktor. — řa řswj. řr. pōřtaji ř. w. ř. ř. — řa ř. po řr. ř. . . ř w ř. — řa ř. po řr. ř. we ř.